

Sprawa C-142/22

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

2 marca 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Supreme Court (Irlandia)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

25 lutego 2022 r.

Strona wnosząca odwołanie:

OE

Druga strona postępowania:

Minister for Justice and Equality

SUPREME COURT

[...]

W SPRAWIE ART. 267 TRAKTATU O FUNKCJONOWANIU UNII
EUROPEJSKIEJ ORAZ
W SPRAWIE ZWRÓCENIA SIĘ DO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ Z WNIOSKIEM O WYDANIE ORZECZENIA
W TRYBIE PREJUDYCJALNYM

[...] [skład orzekający Supreme Court]

[...]

W SPRAWIE WNIOSKU ZŁOŻONEGO NA PODSTAWIE ART. 22
UST. 7 EUROPEAN ARREST WARRANT ACT, 2003 (USTAWY
O EUROPEJSKIM NAKAZIE ARESZTOWANIA Z 2003 R.),
W BRZMIENIU NADANYM PRZEZ ART. 80 CRIMINAL JUSTICE
(TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 [USTAWY O WYMIARZE

**SPRAWIEDLIWOŚCI W SPRAWACH KARNYCH (PRZESTĘPSTWA
TERRORYSTYCZNE) Z 2005 R.].**

ORAZ W SPRAWIE OE (DATA UR.: 9 września 1980 r.)

POMIĘDZY

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

STRONA SKARŻĄCA

A

OE

DRUGA STRONA POSTĘPOWANIA

**POSTANOWIENIE Z DNIA 25 LUTEGO 2022 R. O ZWRÓCENIU SIĘ DO
TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
Z WNIOSKIEM O WYDANIE ORZECZENIA W TRYBIE
PREJUDYCJALNYM NA PODSTAWIE ART. 267 TRAKTATU**

Odwołanie wniesione przez drugą stronę postępowania w dniu 6 lipca 2021 r. będące odwołaniem od wyroku i postanowienia Court of Appeal (sądu apelacyjnego) [...] z dnia 27 maja 2021 r., w którym oddalono odwołanie drugiej strony postępowania od wyroku i postanowienia High Court (wysokiego sądu) [...] z dnia 27 lipca 2020 r. w przedmiocie uwzględnienia wniosku strony skarżącej i wyrażenia zgody przez High Court na wszczęcie postępowania przeciwko drugiej stronie postępowania w Niderlandach, tj. w wydającym nakaz państwie, w odniesieniu do następujących przestępstw wymienionych na stronie 3 paragraf 4 dokumentu zatytułowanego „Dodatkowy Europejski Nakaz Aresztowania” z dnia 18 lipca 2019 roku, a mianowicie „*Artykuł 289 niderlandzkiego kodeksu karnego: współsprawstwo przy zabójstwie w dniu 15 grudnia 2015 r.; art. 46a w związku z art. 289 niderlandzkiego kodeksu karnego: nieudane podżeganie do zabójstwa w okresie od 1 listopada 2015 r. do 25 listopada 2015 r. włącznie*”, mające na celu uchylenie wspomnianego wyroku i postanowienia na podstawach określonych we wspomnianym odwołaniu i zgodnie z jego treścią, które wpłynęło na rozprawę zdaną przed tutejszym Sądem w dniu 2 grudnia 2021 r.

[...] [informacje proceduralne]

Sprawa została wyznaczona do rozpoznania w dniu 18 lutego 2022 r. i w tym dniu wydano wyrok drogą elektroniczną, a strony miały możliwość przedstawienia uwag do załączonego projektu postanowienia odsyłającego.

A jak się wydaje, stan faktyczny i przebieg postępowania są takie, jak przedstawiono i zawarto w postanowieniu odsyłającym załączonym do niniejszego postanowienia.

Ponadto tutejszemu sądowi wydaje się, że rozstrzygnięcie kwestii spornych między stronami w ramach niniejszego wniosku rodzi pytania dotyczące prawidłowej wykładni niektórych przepisów prawa Unii Europejskiej, a mianowicie w odniesieniu do wykładni art. 27 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190, s. 1), wdrożonego do prawa irlandzkiego przepisami European Arrest Warrant Act 2003 (as amended) [ustawy o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. (z późn. zm.)].

SĄD POSTANOWIŁ ZWRÓCIĆ SIĘ do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z pytaniami zawartymi w postanowieniu o zwróceniu się z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

1. Czy art. 27 decyzji ramowej należy interpretować w ten sposób, że orzeczenie o przekazaniu osoby tworzy stosunek prawny między nią, wykonującym nakaz państwem i wnioskującym państwem w ten sposób, że wszelkie kwestie uznane za ostatecznie rozstrzygnięte w tym orzeczeniu należy również uznać za rozstrzygnięte dla celów postępowania w sprawie uzyskania zgody na dalsze ściganie lub ukaranie za inne przestępstwa?
2. Jeżeli odpowiedź na pytanie pierwsze brzmi, że art. 27 nie wymaga takiej wykładni, to czy krajowa norma proceduralna narusza zasadę skuteczności, jeżeli skutkuje uniemożliwieniem osobie zainteresowanej powołania się – w kontekście wniosku o wydanie zgody – na stosowne orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zapadłe w okresie następującym po wydaniu postanowienia o przekazaniu?

SĄD POSTANOWIŁ zawiesić postępowanie w przedmiocie rozpoznania odwołania do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w trybie prejudycjalnym w odniesieniu do powyższych pytań lub do czasu wydania dalszych zarządzeń

[...]

Sporządzono dnia 28 lutego 2022 r.

AN CHUIRT UACHTARACH

SUPREME COURT

[...] [skład orzekający Supreme Court]

Pomiędzy/

**W SPRAWIE WNIOSKU ZŁOŻONEGO NA PODSTAWIE ART. 22
UST. 7 EUROPEAN ARREST WARRANT ACT, 2003 (USTAWY
O EUROPEJSKIM NAKAZIE ARESZTOWANIA Z 2003 R.),
W BRZMIENIU NADANYM PRZEZ ART. 80 CRIMINAL JUSTICE
(TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 [USTAWY O WYMIARZE
SPRAWIEDLIWOŚCI W SPRAWACH KARNYCH (PRZESTĘPSTWA
TERRORYSTYCZNE) Z 2005 R.].**

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Druga strona postępowania

-a-

OE

Strona wnosząca odwołanie

Postanowienie o zwróceniu się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przedmiocie kilku kwestii dotyczących wykładni prawa Unii w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 28 lutego 2022 r.

Wprowadzenie

- 1 Odwołanie do Supreme Court (sądu najwyższego) dotyczy wykładni art. 27 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190, s. 1), wdrożonego do prawa irlandzkiego przez przepisy European Arrest Warrant Act 2003 (as amended) [ustawy o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. (z późn. zm.)].
- 2 Wnoszący odwołanie został przekazany Królestwu Niderlandów na podstawie trzech europejskich nakazów aresztowania. Decyzja ta ma powagę rzeczy osądzonej w odniesieniu do prawa irlandzkiego, a wnoszący odwołanie został osądzony, uznany za winnego i skazany w tych sprawach zgodnie z prawem niderlandzkim.
- 3 Do High Court of Ireland (irlandzkiego wysokiego sądu), wykonującego nakaz organu sądowego, wpłynął wniosek o wyrażenie zgody na dalsze ściganie i pozbawienie wolności w związku z innymi, odrębnymi przestępstwami. Wnoszący odwołanie sprzeciwia się udzieleniu takiej zgody na tej podstawie, że osoby, które wydały trzy pierwotne nakazy, nie miały, w świetle prawa Unii, statusu „wydających nakaz organów sądowych”. Chociaż zgodnie z prawem

irlandzkim nie ma mowy o wznowieniu postępowania w przedmiocie orzeczenia o przekazaniu, wnoszący odwołanie twierdzi, że nie można wyrazić zgody na dalsze ściganie, jeśli nakazy będące podstawą tego orzeczenia nie zostały wydane w sposób prawidłowy.

- 4 Zasadniczo kwestia, którą musi rozstrzygnąć Supreme Court, dotyczy tego, czy wnoszący odwołanie powinien mieć możliwość podniesienia tego argumentu i powołania się w tym celu na moc wsteczną niektórych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, czy też może zostać pozbawiony takiej możliwości na podstawie krajowej normy proceduralnej. Norma krajowa, na której skupia się obecnie spór, znana jest jako *issue estoppel*, który stanowi podkategorię w ramach szerszych zasad powagi rzeczy osądzonej.

Okoliczności faktyczne sprawy

- 5 Stan faktyczny sprawy pozostaje bezsporny między stronami, który można w tym miejscu łatwo streścić. W 2017 r. wnoszący odwołanie został przekazany Królestwu Niderlandów, na mocy postanowienia High Court, na podstawie trzech europejskich nakazów aresztowania (zwanym dalej „ENA”) otrzymanych z tego państwa. ENA, które zostały wydane w różnych terminach w 2016 r., dotyczyły przekazania w celu przeprowadzenia postępowania sądowego w związku z zarzutami dotyczącymi m.in. prania pieniędzy, napaści i usiłowania zabójstwa. Dwa z nakazów zostały wydane przez prokuraturę w Amsterdamie, a jeden przez jednostkę prokuratury krajowej. W imieniu wnoszącego odwołanie zgłoszono zastrzeżenia dotyczące przekazania, które zostały oddalone przez High Court [...] (zob. Minister for Justice przeciwko OE (orzeczenie niepublikowane, wydane w dniu 2 lutego 2017 r.). Jest oczywiste, że w tym czasie nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń co do faktu, że nakazy zostały wydane przez prokuratorów. W trakcie swojej analizy sędzia High Court wyraźnie odniosła się do obu nakazów z Amsterdamu jako wydanych przez „właściwy organ sądowy”. W wyroku nie ma wyraźnego odniesienia do statusu nakazu wydanego przez prokuratora krajowego, ale nie ma też powodu, by przypuszczać, że sąd uznał, iż ma on inny status niż dwa pozostałe nakazy. W wielu punktach wyroku odniesiono się do odpowiedzi udzielonych przez prokuratorów na wnioski o udzielenie bardziej szczegółowych informacji i oparto się na tych odpowiedziach.
- 6 Wnoszący odwołanie nie wniósł odwołania od wyroku i został przekazany do Niderlandów. Został osądzony i skazany za przestępstwa, których dotyczyły nakazy, oraz wymierzono mu karę 18 lat pozbawienia wolności.
- 7 Od tego czasu władze niderlandzkie zwróciły się do High Court, jako wykonującego nakaz organu sądowego, o zgodę na dalsze ściganie i pozbawienie wolności wnoszącego odwołanie na podstawie kolejnych zarzutów, które nie były przedmiotem żadnego z pierwotnych ENA. Wyrażenie takiej zgody, które wiąże się z odstąpieniem od tak zwanej w prawie krajowym zasady specjalności, przewiduje art. 27 decyzji ramowej, wdrożony w tutejszej jurysdykcji przez

art. 22 ust. 7 European Arrest Warrant Act 2003, as amended [ustawy o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. z późniejszymi zmianami]. Wnoszący odwołanie został już osądzony, uznany za winnego i wymierzono mu karę dożywotniego pozbawienia wolności w związku z nowymi zarzutami, ale zgoda wykonującego nakaz organu sądowego jest konieczna przed wykonaniem tej kolejnej kary pozbawienia wolności.

- 8 Pierwotny wniosek o zgodę w tej sprawie, powodujący wszczęcie postępowania na podstawie art. 22 ust. 7, został wysłany przez niderlandzkiego prokuratora krajowego do High Court w dniu 1 maja 2019 roku. W dniu 27 maja 2019 roku Trybunał wydał wyrok w OG i PI (Prokuratury w Lubece i Zwickau) (C-508/18 i C-82/19/PPU – zwany dalej „wyrokiem OG i PI”). Trybunał orzekł, że prokuratorów nie można uznać za „wydające nakaz organy sądowe” dla celów decyzji ramowej, jeżeli są oni narażeni na ryzyko, że ich uprawnienia decyzyjne w sprawie wydania europejskiego nakazu aresztowania będą podlegać, bezpośrednio lub pośrednio, indywidualnym poleceniom lub instrukcjom zewnętrznym ze strony organu władzy wykonawczej.
- 9 Wniosek o wyrażenie zgody wpłynął do High Court w dniu 23 lipca 2019 r. Przy tej sposobności druga strona postępowania („minister”) przyznała w sądzie, że niderlandzki prokurator krajowy nie jest „organem sądowym”, i wydaje się, że z tego powodu wniosek został wycofany, w związku z czym nie wydano postanowienia. Jednakże kilka dni później wpłynął kolejny wniosek o wyrażenie zgody. Wniosek ten został wydany przez sędziego śledczego w Amsterdamie z inicjatywy prokuratora. Okazuje się, że w Niderlandach wprowadzono nowe przepisy, ze skutkiem od 13 lipca 2019 r., przewidujące, że ENA będą wydawane przez sędziów.

Ramy prawne

- 10 Europejski nakaz aresztowania został określony w art. 1 decyzji ramowej jako „[orzeczenie sądowe wydane] przez państwo członkowskie w celu aresztowania [zatrzymania] i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności]”. „Wydający nakaz organ sądowy” został określony w art. 6: „Wydającym nakaz organem sądowym jest organ sądowy wydającego nakaz państwa członkowskiego, właściwego [właściwy] dla wydania europejskiego nakazu aresztowania na mocy prawa obowiązującego w tym państwie”. Jak ustalono w wyroku OG i PI, pojęcie „wydającego nakaz organu sądowego” jest autonomicznym pojęciem prawa Unii.
- 11 Artykuł 27 decyzji ramowej dotyczy ewentualnego ścigania osoby przekazanej za przestępstwa inne niż określone w ENA stanowiącym podstawę przekazania. Ustęp 2 tego artykułu ustanawia ogólną zasadę, że osoba przekazana nie może być ścigana, skazana lub w inny sposób pozbawiona wolności za przestępstwo

popelnione przed jej przekazaniem inne niż to, za które została przekazana. Zgodnie z ust. 1 państwa członkowskie mogą notyfikować Sekretariatowi Generalnemu Rady, że zgadzają się na odstąpienie od stosowania tej zasady. Irlandia nie skorzystała z tej możliwości, a zatem zastosowanie ma zasada ogólna z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ust. 3. Wyjątkiem mającym znaczenie dla niniejszego odwołania jest wyjątek, o którym mowa w ust. 3 lit. g), przewidujący wyrażenie zgody przez wykonujący nakaz organ sądowy. Ustęp 4 stanowi, że wniosek o wyrażenie zgody należy złożyć do wykonującego nakaz organu sądowego. Zgoda ma być udzielana lub odmawiana na tej samej podstawie, co w przypadku wniosku o przekazanie – czyli poprzez odniesienie do podstaw określonych w art. 3 i 4.

- 12 Podobne definicje znajdują się w European Arrest Warrant Act 2003 as amended (ustawie o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r. z późniejszymi zmianami). ENA jest „*nakazem, postanowieniem lub orzeczeniem organu sądowego*”. Organ sądowy to „*sędzia, sędzia pokoju lub inna osoba upoważniona na mocy ustawy danego państwa członkowskiego do wykonywania funkcji takich samych lub podobnych do funkcji wykonywanych na mocy art. 33 przez sąd w Państwie*” (czyli funkcji wydawania ENA). „*Wydający nakaz organ sądowy*” to „*organ sądowy w wydającym nakaz państwie, który wydał odnośny europejski nakaz aresztowania*”. „*Wydające nakaz państwo*” to „*państwo członkowskie [...], którego organ sądowy wydał ten europejski nakaz aresztowania*”.
- 13 Artykuł 22 ustawy z 2003 r. został zmieniony w całości na mocy art. 80 Criminal Justice (Terrorist Offences) Act 2005 [ustawy z 2005 r. o wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych (przestępstwa terrorystyczne)]. Artykuł 22 ust. 7 stanowi obecnie:
 - (7) *High Court może, w odniesieniu do osoby, która została przekazana wydającemu nakaz państwu na mocy niniejszej ustawy, wyrazić zgodę na*
 - (a) *wszczęcie postępowania przeciwko osobie w wydającym nakaz państwie w związku z popełnieniem przestępstwa,*
 - (b) *wymierzenie w wydającym nakaz państwie kary, w tym kary polegającej na ograniczeniu wolności danej osoby, w związku z popełnieniem przestępstwa, lub*
 - (c) *wszczęcie postępowania lub zatrzymania danej osoby w wydającym nakaz państwie w celu wykonania kary lub środka zabezpieczającego w związku z popełnieniem przestępstwa,**po otrzymaniu pisemnego wniosku od wydającego nakaz państwa w tej sprawie.*
- 14 Ustęp 8 [w brzmieniu zmienionym przez art. 15 European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012] [ustawy o europejskim nakazie aresztowania (wniosek do państw

trzecich i zmiany) oraz o ekstradycji (zmiany) z 2012 r.] stanowi, że zgody na mocy ust. 7 należy odmówić, jeśli dane przestępstwo jest przestępstwem, za które dana osoba nie może zostać przekazana na mocy części 3 ustawy. (Część 3 zawiera przepisy dotyczące praw podstawowych, korespondencji, zasady ne bis in idem, ścigania osoby, której dotyczy wniosek, na terenie Państwa na podstawie tych samych zarzucanych czynów, wieku odpowiedzialności karnej, eksterytorialności oraz procesów zaocznych).

- 15 Należy zauważyć, że przed wprowadzeniem systemu europejskiego nakazu aresztowania sądy w Irlandii nie były uprawnione do uchylania zasady specjalności – było to zastrzeżone [na mocy przepisów Extradition Act 1965 (ustawy o ekstradycji z 1965 r.)] dla Minister for Justice (ministra sprawiedliwości). Tak jest nadal w odniesieniu do ekstradycji poza Unię.

Postępowanie

- 16 Sprzeciw wnoszącego odwołanie wobec wniosku o wydanie zgody zostały oddalone przez High Court, który uznał że kwestią sporną jest to, czy ma zastosowanie zasada powagi rzeczy osądzonej. Sąd ten uznał, że argument, który chciał podnieść wnoszący odwołanie, jest wykluczony przez przepisy krajowe przyznające ostateczność orzeczeniu z 2017 r. (zob. Minister for Justice and Equality przeciwko OE [2020] IEHC 369). Wniósł on zatem odwołanie. Zanim sprawa trafiła do Court of Appeal, Trybunał wydał orzeczenie w sprawie Postępowanie karne przeciwko AZ (C-510/19 – zwane dalej „wyrokiem AZ”), w którym stwierdził, że niderlandzcy prokuratorzy nie mogą być uznawani za „organy sądowe” dla celów decyzji ramowej.
- 17 Court of Appeal zgodził się z twierdzeniem ministra, że chociaż obecnie podnoszona kwestia mogła nie zostać podniesiona w pierwotnym postępowaniu przed High Court w przedmiocie ENA, została ona rozpatrzona „dociekliwie” przez sędzię High Court i została przez nią rozstrzygnięta. W tych okolicznościach obowiązuje zasada estoppel, która wyklucza możliwość zarówno bezpośredniego zakwestionowania ustaleń sędzi w tym zakresie, jak i zakwestionowania w drodze zarzutu podniesionego w odrębnym postępowaniu („collateral attack”) w odniesieniu do postanowienia o przekazaniu.
- 18 Przyjęto również argument ministra, że krajowe przepisy dotyczące ostateczności wyroków nie zostały substytuowane orzeczeniami Trybunału. Court of Appeal przyznał, że Trybunał wyraźnie odmówił ograniczenia skutków czasowych swoich orzeczeń w sprawach OG i PI oraz AZ. Jednakże w wielu sprawach, w tym w wyroku Asturcom Telecomunicaciones S.L./Nogueira, EU:C:2009:615, podkreślił znaczenie zasady, zgodnie z którą orzeczenia sądowe, które stały się prawomocne po wyczerpaniu przysługujących środków odwoławczych lub po upływie przewidzianych dla tych środków terminów, były niepodważalne. Prawo Unii nie wymaga odstąpienia od stosowania przepisów proceduralnych dotyczących tej zasady, nawet jeśli w ten sposób sąd krajowy mógłby zaradzić

naruszeniu przepisu prawa Unii. Zasada ta podlegała z kolei zasadom skuteczności i równoważności, ale wnoszący odwołanie nie twierdził, że zasady te zostałyby naruszone przez zastosowanie w tej sprawie przepisów dotyczących ostateczności wyroków. W związku z tym Court of Appeal oddalił odwołanie (zob. Minister for Justice and Equality przeciwko OE [2021] IECA 159).

- 19 W dniu 22 września 2021 r. Supreme Court zezwolił na wniesienie kolejnego odwołania. Sąd ten uznał, że sprawa dotyczy kwestii nadrzędnego interesu publicznego w odniesieniu do wykładni European Arrest Warrant Act 2003 (ustawy o europejskim nakazie aresztowania z 2003 r.); relacji między pierwotnym postanowieniem o przekazaniu a wnioskiem o zgodę na dalsze ściganie i pozbawienie wolności; wpływu orzeczeń Trybunału na tę relację; oraz kwestii, w jakim zakresie, jeśli w ogóle, zasady powagi rzeczy osądzonej i issue estoppel mogą pojawić się w postępowaniu dotyczącym ENA (zob. [2021] IESCDet 108).
- 20 Wnoszący odwołanie przyznaje, że orzeczeniu nakazującemu jego przekazanie z 2017 r. przysługuje, zgodnie z prawem irlandzkim, powaga rzeczy osądzonej i że prawo Unii nie wymagałoby ponownego rozpatrzenia tego orzeczenia. Jego podstawowy zarzut dotyczący wydania zgody (i jedyny, który nadal jest podtrzymywany) opiera się na przesłankach prawnych regulujących procedurę wyrażania zgody. Do celów art. 22 ust. 7 wnioski o zgodę musi pochodzić od „wydającego nakaz państwa”, a „państwo wydające nakaz” jest zdefiniowane jako państwo, którego „organ sądowy” wydał pierwotny ENA. Argument polega na tym, że skoro prokuratorzy, którzy wydali ENA, nie byli w świetle prawa Unii „organami sądowymi”, wynika z tego, że Niderlandy nie mogą być uznane za „wydające nakaz państwo”.
- 21 Wnoszący odwołanie powołuje się na orzeczenia sądów krajowych na potwierdzenie tezy, że zasady powagi rzeczy osądzonej nie mają zastosowania do spraw ekstradycyjnych. Przyjmuje się, że może wystąpić kwestia issue estoppel, ale argument w tym względzie jest taki, że nie może on mieć zastosowania, gdy nastąpiła istotna zmiana okoliczności prawnych. Wyrok OG i PI ma stanowić istotną zmianę w tym względzie. Podnosi się, że procedura wyrażenia zgody, choć związana z procedurą przekazania, jest jednak kwestią „samodzielną”, w odniesieniu do której wnoszący odwołanie ma taką samą swobodę w podnoszeniu wszelkich argumentów dotyczących ważności wniosku, jak w przypadku zwykłego ENA. Opiera się to w szczególności na wyroku AZ i stwierdzeniu, że zgoda może naruszyć wolność danej osoby, ponieważ może doprowadzić do wymierzenia surowszej kary. Ponadto podnosi się, że umożliwienie ministrowi powołania się w tej sprawie na zasady powagi rzeczy osądzonej i issue estoppel oznaczałoby, że sądy irlandzkie powinny w kolejnym postępowaniu dotyczącym zupełnie innych przestępstw działać w oparciu o przesłankę, która jest bezdyskusyjnie nieprawidłowa w świetle prawa Unii.
- 22 Minister nie kwestionuje przedstawionej przez wnoszącego odwołanie interpretacji ustawy, ani nie sugeruje, że decyzja ramowa wymaga innej wykładni.

Twierdzi jednak, że wszelkie kwestie, które mogły dotyczyć właściwości prokuratorów niderlandzkich w zakresie działania w charakterze „wydających nakaz organów sądowych”, należy uznać za ostatecznie rozstrzygnięte przez High Court w 2017 r., a zasada issue estoppel ma zastosowanie do tego ostatecznego rozstrzygnięcia, wobec czego kwestia ich właściwości nie może być teraz ponownie rozpatrywana. Chociaż nie istnieje żaden wyrok irlandzki o charakterze precedensowym w tej kwestii, minister powołuje się na dicta zawarte w kilku orzeczeniach, zgodnie z którymi issue estoppel może teoretycznie powstać w kontekście ekstradycji w taki sam sposób i z zastrzeżeniem tych samych kryteriów jak w zwykłym procesie cywilnym.

- 23 Minister zgadza się, że należy uznać, iż orzeczenia Trybunału mają moc wsteczną. Podnosi jednak, że zgodnie z prawem Unii okoliczność ta nie ma wpływu na działanie krajowej zasady issue estoppel, pod warunkiem że nie narusza ona zasad skuteczności i równoważności. Podnosi się, że wyroki OG i PI oraz AZ nie zmieniły prawa, a jedynie je doprecyzowały. Nie spowodowały one zatem istotnej zmiany okoliczności prawnych. Pierwotne orzeczenie o przekazaniu wnoszącego odwołanie powinno być zatem postrzegane jako obraza prawa w granicach przysługujących kompetencji, której nie można obecnie ponownie rozpatrywać.

Wyrok Supreme Court

- 24 Tutejszy sąd wydał wyrok (zob. [2022] IESC 10), w którym odniósł się do mających znaczenie w sprawie zasad prawa krajowego i prawa Unii.
- 25 Prawo krajowe w zakresie powagi rzeczy osądzonej i issue estoppel nie jest pozbawione złożoności (m.in. dlatego, że terminologia nie zawsze jest stosowana konsekwentnie). Poniższe streszczenie nie dotyczy powiązanych pojęć zarzutu podniesionego w odrębnym postępowaniu („collateral attack”), nadużycia procedur lub zasady, zgodnie z którą strony muszą przedstawić całą swoją argumentację w pierwszym postępowaniu i nie mogą powstrzymywać się od powoływania się na względy przemawiające na ich korzyść w celu podniesienia ich w nowym postępowaniu mającym na celu uchylenie niekorzystnego orzeczenia.
- 26 Co do zasady, dana kwestia może stanowić podstawę do powstania issue estoppel w przypadku, gdy
- (i) Wyrok został wydany przez właściwy sąd;
 - (ii) Orzeczenie było ostatecznym orzeczeniem co do istoty sprawy;
 - (iii) Wyrok rozstrzygnął kwestię, którą strona usiłuje podnieść w dalszym postępowaniu; oraz;
 - (iv) Strony były tymi samymi osobami (lub ich pełnomocnikami), które są stronami w postępowaniu, w którym podnoszony jest zarzut estoppel.

- 27 Powyższe kryteria pochodzą z orzeczeń Supreme Court w sprawach *Belton przeciwko Carlow County Council* [1997] 1 I.R. 172 oraz *Sweeney przeciwko Bus Átha Cliath* [2004] 1 I.R. 576 i zostały omówione ostatnio w wyroku [...] w sprawie *George przeciwko AVA Trade (EU) Limited* [2019] IEHC 187.
- 28 Należy jednak stwierdzić, że – pomijając kwestie takie jak nadużycia finansowe (które w sposób oczywisty nie występują w niniejszej sprawie) – rola issue estoppel podlega licznym ograniczeniom. Jednym z takich ograniczeń jest potencjalny skutek orzeczenia sądowego, które ustanawia precedens w prawie. Nie pozwala on stronie, której sprawa została rozstrzygnięta, na wznowienie postępowania, ale można się na niego powołać w sprawach jeszcze nierozstrzygniętych, nawet wtedy, gdy wcześniejsze orzeczenie w tej kwestii, wydane w odrębnej sprawie, zostało wydane na niekorzyść danej osoby. Podobnie, możliwe jest, że zmiana przepisów uniemożliwi podniesienie zarzutu estoppel.
- 29 W kontekście prawa publicznego nie można powoływać się na zasadę estoppel, gdy chodzi o właściwą wykładnię ustawy lub przepisu konstytucji. Sprzeczne z porządkiem publicznym byłoby dopuszczenie, aby taka kwestia była rozstrzygana na podstawie ustępstw lub przyznania się stron lub błędu sędziego. Tak więc, gdy kwestia dotyczy wykładni ustawy zezwalającej na pobieranie podatku lub innej daniny publicznej w sposób powtarzalny, fakt, że sąd uprzednio ustalił zobowiązanie podatkowe na podstawie sędziowskiej wykładni odnośnego przepisu, może spowodować, że orzeczenie, w którym dokonano tej wykładni, uzyska powagę rzeczy osądzonej w zakresie dotyczącym roszczenia zgłoszonego w tym postępowaniu. Nie uniemożliwia to jednak stronie ponownego poruszenia tej kwestii w kontekście późniejszego roszczenia (choć, w zależności od okoliczności, strona może przegrać na mocy doktryny precedensu, ponieważ kwestia ta została już rozstrzygnięta przez sąd wyższej lub równorzędnej instancji).
- 30 Issue estoppel nie ma znaczenia w procesach karnych.
- 31 Ekstradycja jest tradycyjnie określana jako swoisty obszar w prawie irlandzkim. Tak było przed wprowadzeniem systemu europejskiego nakazu aresztowania, a przypisywano to na ogół okoliczności, że sąd zajmujący się postępowaniem ekstradycyjnym pełnił rolę bardziej inkwizycyjną niż w normalnym, kontradyktoryjnym postępowaniu. Uznano, że cecha ta nadal uwidacznia się w kontekście ENA i jest podkreślona przez prawo sądu do uzyskania informacji od wnioskującego państwa, jeśli zostanie to uznane za konieczne. Orzeczenie sądu jest zatem w mniejszym stopniu zależne od dowodów i argumentów przedstawionych przez strony, niż mogłoby to mieć miejsce w innym przypadku.
- 32 Niekiedy twierdzi się, że zasady powagi rzeczy osądzonej nie odgrywają żadnej roli w sprawach o ekstradycję. Po bliższej analizie widać jednak, że jest to pewne uproszczenie. Orzeczenie o nakazaniu lub odmowie przekazania uzyska powagę rzeczy osądzonej, gdy uzyska status prawomocnego rozstrzygnięcia. Jednakże

w licznych orzeczeniach ugruntowany jest pogląd, że orzeczenie o odmowie przekazania z powodu wad nakazu stanowiącego podstawę wniosku nie stanowi przeszkody dla rozpatrzenia nowego nakazu. W niektórych mających znaczenie orzeczeniach pojawiają się dicta sugerujące, że jest jednak możliwe, aby estoppel powstał w odniesieniu do konkretnej kwestii, która została rozstrzygnięta we wcześniejszym postępowaniu. Tak więc, na przykład, jeśli odmowa opierała się na ustaleniu dotyczącym konkretnej kwestii, a późniejszy nakaz nie odnosił się do tej kwestii, wykonujący nakaz organ sądowy może uznać, że doszło do powstania estoppel (lub że drugi wniosek o wydanie stanowi nadużycie procedury).

- 33 Supreme Court obawia się, że gdyby uznał, iż w niniejszej sprawie zachodzi estoppel, wniosek ten mógłby ograniczyć skutek wsteczny wyroków Trybunału, dopuścić do utrwalenia błędu prawnego i w niedopuszczalnym stopniu zmniejszyć skuteczność ochrony sądowej w procesie dotyczącym ENA. Z drugiej strony, jeśli tutejszy sąd uzna, że nie zachodzi przypadek estoppel, wnoszący odwołanie uzyska nadzwyczajną korzyść, której nie mógłby uzyskać, gdyby podniósł tę kwestię we wcześniejszym postępowaniu sądowym dotyczącym kwestii przekazania. Wniosek ten wynika z okoliczności, że taki argument nieuchronnie musiałby zostać uwzględniony na tamtym etapie, nawet gdyby konieczne było zwrócenie się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia prejudycjalnego. Jednakże zgodnie z prawem irlandzkim nie byłoby wówczas przeszkód do rozpatrzenia nowego nakazu wydanego przez sędziego po zmianie odpowiednich przepisów prawa niderlandzkiego. Biorąc pod uwagę kolejność zdarzeń, tak jak miały one miejsce w rzeczywistości, jeśli żądania wnoszącego odwołanie zostaną uwzględnione, sytuacja wydaje się nie podlegać korekcie.
- 34 Zdaniem Supreme Court odpowiedź na pytanie, czy wnoszącemu odwołanie należy obecnie zezwolić na powoływanie się na argument dotyczący statusu pierwotnych nakazów, zależy od prawidłowej kwalifikacji prawnej relacji między postępowaniem w sprawie przekazania a postępowaniem w sprawie wyrażenia zgody. Jeżeli mają być one postrzegane jako odrębne, „samodzielne” postępowania, w których każdy argument sprzeciwu, który był dopuszczalny dla zainteresowanej osoby w związku z wnioskiem o przekazanie, może być przedmiotem nowego lub dalszego argumentu w ramach wniosku o zgodę, wówczas nie może powstać zarzut estoppel. Jeśli natomiast są one postrzegane jako tak ściśle powiązane, że kwestia, która z konieczności została rozstrzygnięta w orzeczeniu o przekazaniu, musi zostać uznana za rozstrzygniętą dla celów orzeczenia o wyrażeniu zgody, wnoszący odwołanie nie będzie mógł powoływać się na tym etapie na argument dotyczący statusu „*wydającego nakaz organu sądowego*”.
- 35 Ponieważ postępowanie w sprawie wydawania zgody jest regulowane przepisami wdrażającymi art. 27 decyzji ramowej, tutejszy sąd uznaje, że jest to kwestia podlegająca rozstrzygnięciu na gruncie prawa Unii. Tutejszy Sąd uważa ponadto, że nie ma on charakteru *acte clair*. Przy uwzględnieniu wyroków CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335, oraz Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:779, a także swoich własnych powinności

jako sądu, od którego orzeczeń nie przysługuje środek odwoławczy na podstawie prawa krajowego, tutejszy sąd uznał zatem, że konieczne jest zwrócenie się do Trybunału o wydanie orzeczenia na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wniosek o zastosowanie trybu przyspieszonego lub pilnego

- 36 Wnoszący odwołanie przebywa w areszcie śledczym w Niderlandach, a władze tego państwa są oczywiście zainteresowane pilnym wyjaśnieniem jego statusu prawnego w tym państwie. W tych okolicznościach Supreme Court zwraca się do Trybunału o rozważenie możliwości skorzystania z trybu przyspieszonego lub pilnego przewidzianego w jego regulaminie.

Pytania prejudycjalne

[...] [Powtórzenie wskazanych powyżej pytań prejudycjalnych]